

Forslag

til

Lov om ændring af borgerlig straffelov. (Skattesvig og indsmugling).

Fremsat den 27. oktober 1971 af *justitsministeren*.

§ 1.

I borgerlig straffelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 347 af 15. august 1967, som ændret senest ved lov nr. 288 af 9. juni 1971, foretages følgende ændringer:

1. I § 93 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

„*Stk. 3.* For overtrædelse af denne lovs § 289, 1. pkt., eller §§ 13, 15 eller 16 i skattekontrolloven er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 10 år.“

Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

2. I § 93, *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres „*stk. 1-2*“ til: „*stk. 1-3*“.

3. Efter § 288 indsættes:

„§ 289. Med fængsel indtil 4 år straffes den, der gør sig skyldig i skattesvig af særlig

grov karakter, jfr. skattekontrollovens § 13, *stk. 1*. På samme måde straffes den, der gør sig skyldig i indsmugling af særlig grov karakter, jfr. toldlovens § 123, *stk. 2*, smh. med *stk. 1*, eller den, der gør sig skyldig i en tilsvarende overtrædelse af toldlovens § 123, *stk. 3*.“

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1972.

Stk. 2. § 1, nr. 1, gælder også overtrædelser af §§ 13 og 14 i den hidtidige skattekontrollov, som er begået før lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Overtrædelser før lovens ikrafttræden af § 15 i den hidtidige skattekontrollov forældes efter reglerne i § 92, § 93, *stk. 1*, nr. 1 og 2, og *stk. 4*, samt § 94.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget har nær sammenhæng med finansministerens forslag til ændring af skattekontrolloven og toldloven og forudsættes at træde i kraft samtidig med ændringerne i disse love. Forslaget bygger i det væsentlige på den indstilling, der den 5. maj 1971 blev afgivet til finansministeren af arbejdsgruppen vedrørende ændring af kontrollovens straffebestemmelser. Med hensyn til denne indstilling henvises til bemærkningerne til forslaget til ændring af skattekontrolloven.

a. Forældelse.

Indtil 1. juli 1967 indeholdt borgerlig straffelov en bestemmelse om, at strafansvaret for overtrædelse af skatte- og afgiftslove, hvorved pligtige ydelser søgtes unddraget det offentlige, ikke forældedes.

Bestemmelsen blev kritiseret af straffelovrådet i dets betænkning (nr. 433/1966) om strafferetlig forældelse. Man fandt reglen urimelig, men erkendte på den anden side, at der er tale om en gruppe lovovertrædelser, der jævnlige kan holdes skjult over

on længere periode, og at hensynet til retshåndhævelsens fornødne effektivitet for så vidt kan tale for anvendelse af en længere forældelsesfrist end den, der følger af de almindelige regler.

På grundlag af forhandlinger med finansministeriet, departementet for told- og forbrugsafgifter, foreslog straffelovrådet i sin betænkning, at der gennemførtes en forældelsesfrist på 5 år for „overtrædelser, hvorved nogen unddrager sig betaling af indirekte skatter, eller som er egnede til, at nogen uberettiget fritages for betaling af sådanne beløb“.

Rådet fandt, at en lignende forældelsesregel også burde gælde for så vidt angår direkte skatter, men forhandlingerne herom med finansministeriet, skatte departementet, nåede ikke at blive tilendebragt, forinden straffelovrådet i øvrigt var færdig med sit arbejde på betænkningen. Rådet fandt det derfor rettest at udskyde spørgsmålet til behandling i en særskilt indstilling. I indstillingen, der blev afgivet i slutningen af 1966, udtalte straffelovrådet, at den nærmere udformning af en forældelsesregel efter rådets opfattelse burde indgå i en almindelig overvejelse af skattekontrollovens straffebestemmelser. Man afstod således fra foreløbig at foreslå indført regler om forældelse af overtrædelser af skattekontrolloven.

Ved lov nr. 248 af 9. juni 1967 om ændring af borgerlig straffelov blev der i overensstemmelse med straffelovrådets forslag vedrørende indirekte skatter i § 93, stk. 2, indsat en regel om 5-årig forældelse af strafansvaret for overtrædelser, hvorved nogen unddrager sig betaling af told og afgifter til det offentlige, eller som er egnede til, at medføre, at nogen uberettiget fritages for betaling af sådanne beløb.

For så vidt angår den direkte beskatning, blev den tidligere bestemmelse i straffelovens § 92, nr. 3, sidste pkt., opretholdt, men reglen overførtes til skattekontrolloven som § 15 B med følgende indhold: „Strafansvaret for overtrædelse af §§ 13-15 forældes ikke“, jfr. herved § 12 i lov nr. 247 af 9. juni 1967 om ændringer i forskellige lovbestemmelser om forældelse af strafansvar.

I fortsættelse af straffelovrådets overvejelser har spørgsmålet om forældelse af strafansvaret for overtrædelse af bestemmelser i skattekontrolloven været behandlet af finansministeriets arbejdsgruppe vedrørende ændring af skattekontrollovens straffebestemmelser.

I sin indstilling af 5. maj 1971 til finansministeren anfører arbejdsgruppen blandt andet, at den ud fra praktiske erfaringer med skatteunddragelsessager ikke

„har fundet det forsvarligt at gå ind for en for-

ældelsesregel med en minimumsforældelsestid på 5 år svarende til den gennemførte regel med hensyn til indirekte skatter. Det er almindeligt forekommende, at større skatteunddragelsessager omfatter forhold, der er mere end 10 år gamle, og en forældelsesfrist på 5 år vil derfor betyde en væsentlig svækkelse af retshåndhævelsen på området.

Det fremgår af det foreliggende domsmateriale, at der i tiden fra den 1. januar 1963 til den 31. december 1970 blev afsagt fældende dom i ca. 350 sager vedrørende overtrædelse af skattekontrollovens § 13, stk. 1 og 2. Heraf angik ca. 200 selvstændige erhvervsdrivende. I ca. 35 af disse sager indgik der skatteundragelse vedrørende skatteår, der lå mere end 10 år tilbage i tiden regnet fra dommens dato.

Uanset dette ret betydelige sagsantal har arbejdsgruppen i overensstemmelse med straffelovrådets synspunkter dog ment, at der bør gennemføres en regel om 10-årig forældelse af strafansvaret for overtrædelse af den foreslåede nye bestemmelse i borgerlig straffelov og §§ 13 eller 15 i skattekontrolloven.

For at undgå, at en skatteyder har økonomisk gevinst af en lovovertrædelse, for hvilken strafansvaret er forældet, og for at tilvejebringe harmoni med udkastet til statsskattelovens § 43, har arbejdsgruppen dog foreslået en bestemmelse om pligt til at betale tillægsskat, hvor strafansvaret er forældet efter den her foreslåede bestemmelse.“

Justitsministeriet har indhentet udtalelser om arbejdsgruppens indstilling fra præsidenterne for østre landsret, vestre landsret, Københavns byret, Århus by- og herredsret, fra Den danske Dommerforening, rigsadvokaten, Foreningen af politimestre i Danmark, politidirektøren og advokatrådet.

Arbejdsgruppens forslag til en regel i straffeloven, der indfører 10-årig forældelse, er ikke genstand for kritik i udtalelserne.

Som fremhævet af arbejdsgruppen angår overtrædelser af skattekontrolloven ofte skatteundragelser, der er fortsat over en længere årrække, og som først konstateres eller bringes til afgørelse lang tid efter, at den strafbare virksomhed er ophørt. Forbrydelsen begås hyppigt for at opnå langsigtede fordele eller for at skjule en opnået uberettiget fordel. Straffelovens almindelige bestemmelser om forældelse af strafansvar ville medføre, at overtrædelser af straffebestemmelserne i skattekontrolloven og den bestemmelse, der i lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås indsat i straffeloven som § 239, blev forældet efter 2 eller 5 års forløb. Disse frister må imidlertid